

Drijfjacht door Dodaarzen

Een opmerkelijke vorm van gedrag werd waargenomen bij een groepje Dodaarzen *Tachybaptus ruficollis*. De waarneming vond plaats bij de Noordhovense Plas, een kleine recreatieplas aan de rand van de Zoetermeerse bebouwing.

Op 24 februari 2008 tussen 17 en 18 uur werden groepjes Dodaarzen gezien, in totaal zes exemplaren. Zij zwommen rond en foerageerden in groepjes van twee of drie. Op een zeker moment vormden de vogels echter een breed front met onderlinge afstanden van circa twee tot drie meter. Ze doken tegelijkertijd en kwamen tegelijkertijd weer boven. Dit gedrag werd ten minste vijfmaal herhaald. Op deze wijze vormden de vogels een 'gordijn' van circa twintig meter breed. De Dodaars duikt gewoonlijk op 1 m diepte, de plas is minder dan 2 m diep. Het 'gordijn' reikt dan tot op de bodem. Het succes van deze handelwijze kon niet vastgesteld worden. Er waren geen aanwijzingen voor grote vangsten die met enige moeite doorgeslikt worden. Maar kleine prooien worden onder water door-geslikt (Bandorf, H. Vogelwelt Beihefte 1, 7-61 1970). Deze auteur meldt ook dat de Dodaars in de winter solitair foerageert. In de literatuur zijn geen verwijzingen gevonden die dit gedrag beschrijven. Uit eigen waarnemingen ken ik als enige vorm van sociaal gedrag van de Dodaars, en ook van de Fuut *Podiceps cristatus*, dat man en vrouw bij conflicten over territoria gezamenlijk optreden.

■ Bob de Lange, Zoetermeer, e-mail: bobbdelange@orange.nl.

De ontstemde Fuut nadert als een torpedo het meerkoetennest.

De Meerkoet kijkt behendig terug en houdt stand.

Foto's: Henk Strietman.

Vogels die van geen wijken weten

Je zult maar Meerkoet zijn. Trots op een nest met wel elf eieren en dan dienen zich ongevraagd vreemde burens aan die ongeveer op jouw snavel komen zitten. Het gebeurde half april 2008 in de Eempolders, aan de voet van het gemaal met de oude sluis. 'Mooi plekje daar aan de waterkant', zo moeten moe en pa Fuut ongeveer gedacht hebben. Met takken, riet en bladeren zwommen ze af en aan om er een stevig nest te bouwen. Nog geen drie meter bij het nest van de Meerkoet vandaan, die daar niets van moest hebben. Dus zwom de Meerkoet naar het nest in aanbouw, klauterde erop en begon rustig de grootste onderdelen te verwijderen. Een beetje Fuut pikt dat natuurlijk niet. Die draaide zich dan ook om en naderde als een torpedo het nest. Daarna besteeg hij het en viel aan. De Meerkoet week behendig terug en hield stand. Zodra de Fuut

vertrokken was zette hij zijn sloopwerk voort. Zo ontstond er een wild spel van aanval en verdediging, in alle ernst gevoerd, totdat de Meerkoet het genoeg

vond en zijn eigen nest opzocht. Of de Futen definitief zijn afgedropen heb ik niet meer kunnen zien.

■ Henk Strietman.

Veldwaarnemingen 274 (CCLXXIV)

Dodaars

26-09-09 1 Duurswouderheide, Opsterland (Fr.). K. Uilhoorn.

Geoorde Fuut

02-07-09 1 Groene Jonker, Zevenhoven, Nieuwkoop (Z.-H.). E. Winkel.
09-08-09 1 Steile Bank, Gaasterlân-Sleat (Fr.). M. Stienstra.
03-09-09 1 Veenhuizerstukken - Noord, Stadskanaal (Gr.). N. de Vries.
20-09-09 1 Oostvaardersplassen - Knardijk (Fld.). C. Derks.

Vale Pijlstormvogel

05-09-09 1 Noordzee ter hoogte van Nes, Ameland (Fr.). M. Stienstra.

Koereiger

26-09-09 1 Polder Kooihuizen, Wûnseradiel (Fr.).
F. Kalsbeek, R. Brouwer & O.W. Zijlstra.

Grote Zilverreiger

25-08-09 30 Zuidlaardermeer - Onnerpolder, Haren (Gr.). S. Rienks.
03-09-09 21 Veenhuizerstukken - Noord, Stadskanaal (Gr.). N. de Vries.

Zwarte Ooievaar

08-08-09 1 De Horst - Leigraaf, Groesbeek (Gld.). H. van Ooijen.

Lepelaar

30-08-09 12 Diependal (Dr.). E.W.F. Brandenburg. Vanaf 5 juni aanwezig. Toen 5 ex. grotere aantallen in juli en aug. bijvoorbeeld op 16 augustus 2009: max. 35; op 18 juli: 32.

Flamingo

02-08-09 3 Steile Bank, Gaasterlân-Sleat (Fr.). E.W.F. Brandenburg.

Caribische Flamingo

02-08-09 1 Steile Bank, Gaasterlân-Sleat (Fr.). E.W.F. Brandenburg.

Inzenden van waarnemingen

Waarnemingen bij voorkeur inzenden via de website **Waarneming.nl**

(<http://www.waarneming.nl>) met gebruikmaking van de werkgroep 'Het Vogeljaar'. U moet daarvoor wel geregistreerd zijn als gebruiker van deze werkgroep. U kunt ook waarnemingen inzenden naar de redactie, ter attentie van Gerbert Strang, e-mail: gerbert.strang@gmail.com. Indien dat niet mogelijk is per post naar: G. Strang, Dilleveld 19, 7006 TN Doetinchem.

Kijk voor de criteria voor het inzenden van waarnemingen op de website van *het Vogeljaar*: <http://www.vogeljaar.nl/waarnemingen.shtml>. Inlichtingen kunnen ook worden verkregen via Gerbert Strang. U wordt vriendelijk verzocht ook de naam van de gemeente te vermelden bij de melding van uw waarnemingen.

Een foto van een waarneming wordt erg op prijs gesteld en wordt, indien geschikt, bij selectie van de waarneming opgenomen in *het Vogeljaar*.

Kleine Flamingo

23-09-09 6 Zwarte Haan, het Bildt (Fr.). M. Stienstra.

Chileense Flamingo

02-08-09 20 Steile Bank, Gaasterlân-Sleat (Fr.). E.W.F. Brandenburg.

Zwarte Zwaan

02-08-09 1 Loenen aan de Vecht (Utr.). R. van Schagen.

08-08-09 2 Heerhugowaard (N.-H.). J. de Koning.

27-08-09 3 Workumerwaard - Uitkijkbult, Nijefurd (Fr.). E.W.F. Brandenburg.

05-09-09 1 IJssel - Bentinkswellen, Kampen (Ov.). E. Ruiter.

Kolgans

23-08-09 1 Noorderdijkweg - Dijkgatsweide, Wieringermeer (N.-H.). J. de Koning.

Geoorde Fuut *Podiceps nigricollis* met pullen, 2 juli 2009, Zevenhoven. Foto: E. Winkel.

Visarend *Pandion haliaetus*, 24 augustus 2009, Gendringen. Foto: E. de Waard.

Indische Gans

- 23-08-09 3 Heerhugowaard (N.-H.).
J. de Koning.
27-08-09 2 Polder Geele Strand Nijefurd (Fr.).
E.W.F. Brandenburg.
26-09-09 3 Mariëndal, Den Helder (N.-H.).
F. Kalsbeek.

Sneeuwvangs

- 24-08-09 4 Lekkerkerk - Polder Den Hoek,
Nederlek (Z.-H.). R. Terlouw &
D. Buisman. Paar met twee jongen.
27-09-09 26 Polder De Eendracht, Wûnseradiel
(Fr.). M. Stienstra.

Rotgans

- 21-08-09 1 Wad en kwelders bij Seeryp,
Terschelling (Fr.). J. Groen.
21-09-09 4 Noordzee, Callantsoog (N.-H.).
F. Kalsbeek.

Casarca

- 02-08-09 3 Huitebuursterbuitenpolder,
Gaasterlân-Sleat (Fr.).
E.W.F. Brandenburg.
07-08-09 81 Noordpolder te Veld, Eemnes
(Utr.). J. Groen.
13-08-09 1 De Omval, Alkmaar (N.-H.).
J. de Koning.
23-08-09 3 Noorderdijkweg - Dijkgatweide,
Wieringermeer (N.-H.).
J. de Koning.
24-08-09 1 Balgzandpolder, Den Helder
(N.-H.). F. Kalsbeek.
05-09-09 25 Ketelmeer - IJsselmonding,
Kampen (Ov.). E. Ruiter.
09-09-09 2 Lauwersmeer - Jaap Deensgat, De
Marne (Gr.). M. Stienstra.

Krooneend

- 14-08-09 4 Makkumer Noordwaard,
Wûnseradiel (Fr.). B. Korf.
Vrouwtje.
11-09-09 3 Afsluitdijk - Monument.
Wieringen (N.-H.). J. de Koning.
21-09-09 1 Lek - Culemborg (Gld.).
G. Strang. Vrouwtje.
27-09-09 8 Hellegatsplaten - Centraal-Oost,
Oostflakkee (Z.-H.).
R. van Ouwerkerk.

Wespendief

- 31-08-09 35 West aan Zee - Reddingsboot,
Terschelling (Fr.). N. de Vries.

Kleine groepjes kwamen vanuit de Noordzee binnenvliegen.

Rode Wouw

- 12-08-09 1 Staatsbossen - Gortersmient, Texel
(N.-H.). G. Strang.
24-08-09 1 Azewijn - Azewijnsche en
Netterdensch Broek, Gendringen
(Gld.). G. Strang.

Zeearend

- 05-09-09 1 Ketelmeer - IJsselmonding,
Kampen (Ov.). E. Ruiter.
09-09-09 2 Lauwersmeer - Zoutkamperril, De
Marne (Gr.). M. Stienstra.
11-09-09 1 Trektelpost Maldens Vlak,
Heumen (Gld.). H. van Ooijen.

Slangenarend

- 15-08-09 1 Fochteloërveen, Ooststellingwerf
(Fr.). M. Stienstra.

Bruine Kiekendief

- 08-08-09 1 Buitengebied Zuid, Eemsmond,
Warffum (Gr.). P. Zuidhof.
Vrouwtje. Met dode Hermelijn als
prooi. Deze viel na circa 50 m op
de grond. De vogel vloog daarna
door.

Grauwe Kiekendief

- 01-09-09 1 Hunzedal - De Dijk, Tynaarlo,
Zuidlaren (Dr.). S. Rienks.
Vrouwtje.

Visarend

- 16-08-09 1 Vormerse Plas, Krispoel, Wijchen
(Gld.). H. van Ooijen.
24-08-09 1 Azewijn - Azewijnsche en
Netterdensch Broek, Gendringen
(Gld.). E. de Waard.
30-08-09 1 Oude Pekela - Lange Meen,
Bellingwedde (Gr.). N. de Vries.
31-08-09 1 Terschelling - Gebied tussen Lange
Streep en Studentenplak, (Fr.). N.
de Vries.
03-09-09 1 Veenhuizerstukken - Noord,
Stadskanaal (Gr.). N. de Vries.
05-09-09 1 Ketelmeer, Kampen (Ov.).
E. Ruiter.
05-09-09 1 Azewijn - Azewijnsche en
Netterdensch Broek, Gendringen
(Gld.). G. Strang. Was er al twee
weken aanwezig.

Slechtvalk *Falco peregrinus* met prooi, 25 juni 2009, Deventer. Foto: E. Winkel

- 11-09-09 1 Lauwersmeer - Ezumakeeg-Noord,
Dongeradeel (Fr.). P. Zuidhof.
13-09-09 1 Berkenwoude - Polder
Berkenwoude, Bergambacht
(Z.-H.). R. Terlouw & D. Buisman.

Smelleken

- 21-08-09 1 Bargaen, Texel (N.-H.). G. Strang.
04-09-09 1 Julianadorp - Noorderhaven, Den
Helder (N.-H.). D. van Lunsen.
11-09-09 1 Doorwerth - Doorwerthsche
Waarden, Renkum (Gld.).
G. Strang.
23-09-09 1 Polder Bokkepollen en De
Keegen, Ferwerderadiel (Fr.).
M. Stienstra.
23-09-09 1 Polder Pingjum, Wûnseradiel (Fr.).
M. Stienstra.

Slechtvalk

- 25-06-09 1 Deventer (Ov.). E. Winkel.
Juveniel.

Kwartel

- 26-08-09 1 Zwanenwater, Zijpe (N.-H.).
D. van Lunsen.

Porseleinhoen

- 16-08-09 1 Zandkes, Texel (N.-H.). G. Strang.
14-09-09 1 Wieden - De Veldweg,
Steenwijkerland (Ov.).
J. de Koning.

Kleinst Waterhoen

- 03-08-09 1 Warmond - Klaas Hennepoel-
polder en Veerpolder, Teijlingen,
Voorhout (Z.-H.). M. Kolkman.

Bontbekplevier

- 30-08-09 2 Azewijn - Azewijnsche en
Netterdensch Broek, Gendringen
(Gld.). G. Strang.
13-09-09 1 Diependal (Dr.). J. de Koning.
15-10-09 1 IJssel - Onderdijkswaard, Deventer
(Ov.). E. Winkel.

Morinelplevier

- 17-08-09 1 De Slufter, Texel (N.-H.).
G. Strang. Juveniel.
26-09-09 3 Polder Pingjum, Wûnseradiel (Fr.).
F. Kalsbeek & R. Brouwer. Twee

adulten en één eerste kalender-
jaarsvogel.

Kanoet

- 05-09-09 2 Azewijn - Azewijnsche en
Netterdensch Broek, Gendringen
(Gld.). G. Strang.

Temmincks Strandloper

- 05-08-09 1 Zeehoven - Groene Jonker,
Nieuwkoop (Z.-H.). B. Verweij.
08-08-09 3 Jan Durkspolder, Smallingerland
(Fr.). M. Stienstra.
21-08-09 8 Lauwersmeer - Ezumakeeg-Noord,
Dongeradeel (Fr.). M. Stienstra.
22-08-09 1 Rottumerplaat, Eemsmoed (Gr.).
N. de Vries.
25-08-09 1 Zuidlaardermeer - Westerbroek-
stermadepolder, Hoogezand -
Sappemeer (Gr.). S. Rienks.

Gestreepte Strandloper

- 21-08-09 2 Lauwersmeer - Ezumakeeg-Noord
(Fr.). M. Stienstra.

Blonde Ruiter

- 16-08-09 1 't Zand - Polder OT-PV, Zijpe
(N.-H.). P. van Rijsinge.
21-08-09 1 Lauwersmeer - Ezumakeeg-Noord,
Dongeradeel (Fr.). M. Stienstra.

Bokje

- 17-08-09 2 Zandkes, Texel (N.-H.). G. Strang.

Watersnip

- 08-08-09 200 Jan Durkspolder, Smallingerland
(Fr.). M. Stienstra.
17-09-09 33 Veenhuizerstukken - Noord,
Stadskanaal (Gr.). N. de Vries.

Poelruiter

- 08-08-09 3 Petten - Polder R, Zijpe (N.-H.).
F. Kalsbeek.
10-08-09 1 De Bol, Texel (N.-H.). G. Strang.
16-08-09 1 Petten - Polder R, Zijpe (N.-H.).
J. de Koning.

Grauwe Franjepoot

- 09-08-09 1 Steile Bank, Gaasterlân-Sleat (Fr.).
M. Stienstra.
09-08-09 1 Belkmerweg, Zijpe (N.-H.).
P. Zuidhof. Vrouwteje.

Bontbekplevier
Charadrius hiaticula,
15 oktober 2009, Deventer.
Foto: E. Winkel.

Geelpootmeeuw *Larus michahellis*,
20 september 2009, Lauwershaven.
Foto: E. Winkel.

- 14-08-09 3 Lauwersmeer - Ezumakeeg-Noord,
Dongeradeel (Fr.). S. Rienks.
01-09-09 1 Haaksbergerveen - Midden-Noord
/ Veenweg, Haaksbergen (Ov.).
C. Derks.

Middelste Jager

- 05-09-09 2 Noordzee ter hoogte van Nes,
Ameland (Fr.). M. Stienstra.
05-09-09 1 Waddenzee - Friesland,
Ferwerderadiel (Fr.). M. Stienstra.

Kleinste Jager

- 05-09-09 1 Noordzee t.h.v. Nes, Ameland
(Fr.). M. Stienstra.

Zwartkopmeeuw

- 09-08-09 1 Steile Bank, Gaasterlân-Sleat (Fr.).
M. Stienstra.

Vorkstaartmeeuw

- 20-09-09 1 Noordzee, (Fr.). E. Winkel.

Geelpootmeeuw

- 20-09-09 1 Lauwershaven (Fr.). E. Winkel.
23-09-09 1 Petten - Het Korfwater, Zijpe
(N.-H.). D. van Lunsen &
N. Dijkstra.

Pontische Meeuw

- 20-09-09 1 Lauwersoog - Haven, De Marne
(Gr.). M. Stienstra. Eerste
winterkleed.

Lachstern

- 09-08-09 3 't Zand - Polder OT-PV, Zijpe
(N.-H.). P. Zuidhof.

Reuzenster

- 26-08-09 1 Zwanenwater - Tweede Water,
Zijpe (N.-H.). D. van Lunsen.

Zwarte Stern

- 05-09-09 3 Azewijn - Azewijnsche en
Netterdensch Broek, Gendringen
(Gld.). G. Strang.

Valkparkiet

- 19-08-09 1 Wildervank, Veendam (Gr.).
E. Klunder.

Hop

- 30-08-09 1 Zevenaer (Gld.). E. de Waard.

Draaihals

- 13-09-09 1 Maasvlakte - (voormalige)
Verzinking, Rotterdam (Z.-H.).
P. van Rijsing.

Vorkstaartmeeuw
Xema sabini,
20 september 2009,
Noordzee.
Foto: E. Winkel.

Roodborsttapuit *Saxicola rubicola*, 28 september 2009, Hargen aan Zee (N.-H.). Foto: O.W. Zijlstra

Tapuit *Oenanthe oenanthe*, 28 september 2009, Hargen aan Zee (N.-H.). Foto: O.W. Zijlstra

Grote Pieper

- 26-09-09 2 Mariëndal, Den Helder (N.-H.).
D. van Lunsen, Chr. van de Vliet & F. Draaisma.
26-09-09 2 Mariëndal, Den Helder (N.-H.).
F. Kalsbeek & R. Brouwer.
27-09-09 1 Robbenjager, Texel (N.-H.).
D. van Lunsen.
30-09-09 3 Telpost Zuidveld, Vlagtwedde (Gr.). N. de Vries. Eerst 1 gehoord, daarna 2 ex. laag overvliegend die we duidelijk konden waarnemen. De lange staart, buitenste staartpennen opvallend wit. Borst duidelijk gestreept maar duidelijk afgetekend met witte onderdelen. Geluid kenmerkend.

Roodkeelpieper

- 20-09-09 1 Rottumerplaat, Eemsmond (Gr.).
E. Klunder.

Citroenkwikstaart

- 03-09-09 1 Warmond - Klaas Hennepoel-polder en Veerpolder, Teijlingen, Voorhout (Z.-H.). M. Kolkman & P. van Rijsinge. Eerste jaars vogel.
03-09-09 1 Warmond - Klaas Hennepoel-polder en Veerpolder, Teijlingen, Voorhout (Z.-H.). P. van Rijsinge. Eerstejaars vogel.

Hop *Upupa epops*, 30 augustus 2009, Zevenaar. Foto: E. de Waard.

Grote Gele Kwikstaart

- 06-09-09 1 Rak - Noord, Alkmaar (N.-H.).
R. Costers.
14-09-09 1 Wildervank, Veendam (Gr.).
E. Klunder.
20-09-09 1 Telpost Zuidveld, Vlagtwedde (Gr.). N. de Vries.

Roodborsttapuit

- 19-08-09 15 Zwanenwater, Zijpe (N.-H.).
D. van Lunsen & F. Koning.
28-09-09 1 Hargen aan Zee, Schoorl (N.-H.).
O.W. Zijlstra.

Tapuit

- 28-09-09 1 Hargen aan Zee, Schoorl (N.-H.).
O.W. Zijlstra.

Cetti's Zanger

- 15-08-09 1 Zwanenwater, Zijpe (N.-H.).
D. van Lunsen.
20-09-09 2 Zwanenwater - Houten Bruggetje, Zijpe (N.-H.). F. Kalsbeek.

Waterrietzanger

- 02-08-09 1 Petten - Bakkersdam, Zijpe (N.-H.). D. van Lunsen.
18-08-09 1 Westelijk Horsmeertje, Texel (N.-H.). G. Strang & J. Cuppen. Eerst hoorden we een klikkend geluid, daardoor gelokt zagen we een Waterrietzanger, met flink getekende rug, wenkbrauwstreep en kruinstreep, verder was de vogel egaalbeige aan onderzijde.

Kleine Spotvogel

- 13-09-09 1 Reddingsboothuis, Texel (N.-H.).
D. van Lunsen & H. Post.

Sperwergrasmus

- 23-08-09 1 Rottumerplaat, Eemsmond (Gr.).
N. de Vries.
21-09-09 1 Rottumerplaat, Eemsmond (Gr.).
E. Klunder.

Noordse Boszanger

- 26-09-09 1 Robbenjager, Texel (N.-H.).
N. de Vries.

Buidelmees

- 13-08-09 6 Piaam - Kijkhut De Ral, Wúnsera-

- diel (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
Waaronder 4 juvenielen.
- Wielewaal**
05-08-09 4 Telpost Zuidveld, Vlagtwedde
(Gr.). N. de Vries.
15-08-09 1 Lochem (Gld.). M. Kolkman.
Mannetje.
- Hybride Bonte Kraai x Zwarte Kraai**
31-08-09 1 Terschelling (Fr.). N. de Vries.
09-09-09 1 Lauwersmeer - Jaap Deensgat, De
Marne (Gr.). M. Stienstra.
- Raaf**
16-09-09 1 Boswachterij De Vuursche, Baarn
(Utr.). J. Groen.
- Barmsijs (spec.)**
30-09-09 52 Telpost Zuidveld, Vlagtwedde
(Gr.). N. de Vries.
- Kruisbek**
09-08-09 1 Putten (Gld.). G. Strang.
31-08-09 5 Terschelling (Fr.). N. de Vries.
18-09-09 5 Jipsinghuizen - Breewisch,
Vlagtwedde (Gr.). N. de Vries.
23-09-09 1 Drents-Friese Wold (Drentsch
Friese Woud), Westerveld (Dr.).
K. Uilhoorn.
- Ortolaan**
13-09-09 1 Maasvlakte - Distripark, Rotterdam
(Z.-H.). P. van Rijsinge.
17-09-09 1 Veenhuizerstukken - Noord,
Stadskanaal (Gr.). N. de Vries.
Eerstejaars vogel.
20-09-09 1 Telpost Zuidveld, Vlagtwedde
(Gr.). N. de Vries.